

Všeobecné informace - Švédsko

OBSAH

- 1 Jakým způsobem se vyhotovuje pořízení pro případ smrti (závěť, společná závěť, dědická smlouva)?
- 2 Mělo by být pořízení registrováno? Pokud ano, jakým způsobem?
- 3 Existují nějaká omezení svobodného nakládání s majetkem v případě smrti (např. povinný dědický podíl)?
- 4 Pokud pořízení pro případ smrti neexistuje, kdo dědí a kolik?
- 5 Který orgán je příslušný:
  - 5.1 v dědických věcech?
  - 5.2 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí dědictví?
  - 5.3 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí odkazu?
  - 5.4 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí povinného dědického podílu?
- 6 Stručný popis postupu k vypořádání dědické věci podle vnitrostátního práva, včetně vypořádání majetku a jeho rozdělení (včetně informací o tom, zda byl postup k vypořádání dědické věci zahájen soudem, nebo zda jej zahájil jiný příslušný orgán bez návrhu).
- 7 Jak a kdy se člověk stane dědicem nebo odkazovníkem?
- 8 Jsou dědicové odpovědní za dluhy zůstavitele? Pokud ano, za jakých podmínek?
- 9 Jaké dokumenty a/nebo informace se obvykle vyžadují pro účely registrace nemovitého majetku?
  - 9.1 Je jmenování správce pozůstalosti povinné nebo povinné na vyžádání? Pokud je povinné nebo povinné na vyžádání, jaké kroky je třeba podniknout?
  - 9.2 Kdo je oprávněn vykonávat pořízení pro případ smrti zůstavitele a/nebo spravovat pozůstalost?
  - 9.3 Jaké pravomoci má správce pozůstalosti?
- 10 Jaké dokumenty se běžně vydávají podle vnitrostátního práva v průběhu nebo na konci řízení o dědictví k prokázání statusu a práv oprávněných osob? Mají specifické důkazní účinky?

Tento informační přehled byl vypracován ve spolupráci s Radou notářů Evropské unie (CNUE).

1 Jakým způsobem se vyhotovuje pořízení pro případ smrti (závěť, společná závěť, dědická smlouva)?

Kdo dosáhl věku 18 let, je oprávněn pořídit závěť. Závěť je neplatná, byla-li pořízena nesvéprávnou osobou. Aby byla závěť platná, musí být pořízena v písemné formě a musí být podepsána zůstavitelem. Závěť musí být zároveň osvědčena a podepsána dvěma svědky. Svědkové musí být obeznámeni s tím, že osvědčují pořízení pro případ smrti, avšak nemusí být seznámeni s jeho obsahem.

Svědka musí být starší 15 let a nesmí být manželem, druhem, sourozencem nebo přímým příbuzným zůstavitele či osobou jinak se zůstavitelem blízkou. Výkonu funkce svědka je na překážku skutečnost, že dotčené osobě zůstavitel v závěti odkazuje určité dědictví, popřípadě že zůstavitel odkazuje dědictví manželovi, druhovi, sourozenci, přímému příbuznému či osobě jinak s touto osobou spřízněnou.

Zůstavitel je oprávněn pořídit „privilegovanou závěť“ (nödtestamente), znemožňuje-li mu nemoc nebo stav nouze pořídit závěť ve výše popsané formě. Takovou závěť může zůstavitel pořídit ústně za přítomnosti dvou svědků, případně vlastnoručně a s vlastnoručním podpisem.

Chce-li strana dosáhnout prohlášení závěti za neplatnou, musí podat žalobou k soudu. Žalobu je třeba podat ve lhůtě šesti měsíců od zveřejnění závěti.

Jedinou platnou formou pořízení s pozůstalostí pro případ smrti je závěť. Dědická smlouva a jiné smlouvy týkající se převodu majetku pro případ smrti jsou neplatné.

2 Mělo by být pořízení registrováno? Pokud ano, jakým způsobem?

Švédské právo nepožaduje zápis závětí do rejstříku.

Chce-li si zůstavitel pojistit, že po jeho smrti bude jeho poslední vůle objevena a naplněna, měl by o místě jejího uložení informovat důvěryhodnou osobu. Závěti obvykle bývají uloženy do úschovy k advokátovi či do banky. Není-li po smrti zůstavitele nalezena žádná závěť, postupuje se v souladu s pravidly zákonné dědické posloupnosti. Pokud se závěť objeví později, může být pozůstalost přerozdělena. Nárok na dědictví se promlčí ve lhůtě deseti let.

3 Existují nějaká omezení svobodného nakládání s majetkem v případě smrti (např. povinný dědický podíl)?

Ano, měl-li zůstavitel manžela nebo děti, je jeho právo volně disponovat s pozůstalostí omezeno.

Měl-li zůstavitel manžela, náleží pozůstalému manželovi majetek, který dohromady s tím, co tento manžel obdržel při vypořádání jejich společného jmění, a dále s jeho vlastním majetkem odpovídá čtyřnásobku částky stanovené v hlavě II §6 a 7 zákona o sociálním zabezpečení (2014: SEK 44 400 × 4 = SEK 177 600 – pravidlo minimální částky). Toto právo se uplatní, má-li pozůstalost dostatečnou hodnotu. Nedosahuje-li pozůstalost potřebné hodnoty, dědí pozůstalý manžel veškerý dostupný majetek. Pokud závěť pozůstalého manžela na tomto právu zkracuje, je v příslušném rozsahu neplatná.

Děti a vnoučata zůstavitele (nazývané hlavní dědici – *bröstarvingar*) mají nárok na povinný dědický díl (*laglott*). Povinný díl činí polovinu zákonného dědického podílu, který by dětem a případně vnoučatům připadl podle pravidel zákonné dědické posloupnosti. Tento povinný podíl se dědí rovným dílem. Pokud závěť právo dědice na povinný díl zkracuje, je v příslušném rozsahu neplatná. Děti nebo vnoučata musí uplatnit právo na povinný podíl a to ve lhůtě šesti měsíců od chvíle, kdy jim byla závěť doručena.

4 Pokud pořízení pro případ smrti neexistuje, kdo dědí a kolik?

Nezanechal-li zůstavitel žádné pořízení pro případ smrti, pozůstalost se rozdělí podle pravidel zákonné dědické posloupnosti. Jednou z podmínek dědické způsobilosti je, aby ve chvíli smrti zůstavitele byla dotčená osoba naživu. Dítě, které bylo počato před smrtí zůstavitele a které se po jeho smrti narodilo živé, je způsobilé dědit.

Zákon rozděluje dědice do tří dědických tříd. Do první dědické třídy patří děti a vnoučata zůstavitele. Do druhé dědické třídy patří rodiče a sourozenci zůstavitele a do třetí dědické třídy prarodiče zůstavitele a jejich děti, tedy strýcové a tety zůstavitele a jejich děti. Pozůstalost se v jednotlivé dědické třídě rozdělí rovným dílem. Dědicové druhé dědické třídy nedědí, jestliže dědí některý dědic první dědické třídy. Dědicové třetí dědické třídy dědí, jestliže není naživu žádný dědic první nebo druhé dědické třídy.

Měl-li zůstavitel manžela, náleží pozůstalost tomuto pozůstalému manželovi. Po smrti pozůstalého manžela dědí děti a vnoučata společně, a není-li jich, pak dědí dědicové druhé a třetí dědické třídy. Tyto dědicové tudíž dědí až sekundárně (*efterary*) po smrti pozůstalého manžela zůstavitele.

Pokud měl zůstavitel děti, které nejsou dětmi pozůstalého manžela zůstavitele, mají nárok na podíl na dědictví ihned po smrti zůstavitele.

Není-li žádného oprávněného dědice, přechází pozůstalost na Švédský dědický fond (*den allmänna arvsfonden*).

5 Který orgán je příslušný:

5.1 v dědických věcech?

Pozůstalost bývá obvykle rozdělena bez účasti orgánů veřejné moci. Osoby, jimž náleží dědictví, jsou spoluvlastníky pozůstalosti zůstavitele a z tohoto titulu po smrti zůstavitele o rozdělení pozůstalosti společně rozhodnou. Osobami, jimž náleží dědictví, jsou pozůstalý manžel nebo druh, dědicové a univerzální odkazovníci. Soupis pozůstalosti musí být zaslán správci daně (*Skatteverket*) ve lhůtě tří měsíců od smrti zůstavitele. Soupis pozůstalosti poskytuje přehled o majetku a závazcích tvořících pozůstalost zůstavitele. V soupisu pozůstalosti je rovněž uvedeno, kdo je pověřen zastupováním pozůstalosti. Správce daně je rovněž orgánem pověřeným pátráním po dědici, který se zdržuje na neznámém místě, a to tak, že zveřejní oznámení v úředním věstníku *P ost- och Inrikes Tidningar*.

Pokud o to některá z osob, jimž náleží dědictví, požádá, může soud rozhodnout o svěřeni pozůstalosti do správy úředního správce pozůstalosti (*boutredningsman*) a takového správce jmenovat. Nemohou-li se strany dohodnout na způsobu rozdělení pozůstalosti, je jejím rozdělením pověřen zvláštní pověřenec (*skiftesman*). Tento pověřenec má právo rozdělit pozůstalost. Pověřenec odpovědný za rozdělení pozůstalosti může být jmenován obecným místně příslušným soudem.

Obecný místně příslušný soud řeší rovněž spory týkající se dědictví.

Je-li některá z osob, jimž náleží dědictví, nezletilá nebo nesvéprávná, je jmenován opatrovník (*god man*). Opatrovníka jmenuje nejvyšší opatrovník (*överförmyndaren*).

5.2 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí dědictví?

5.3 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí odkazu?

5.4 k přijetí prohlášení o odmítnutí nebo přijetí povinného dědického podílu?

Nepožaduje se, aby dědic učinil zvláštní prohlášení o přijetí dědictví. Dědic o sobě však musí dát vědět, a je-li osobou oprávněnou k dědictví, musí se podílet na správě pozůstalosti.

Náleží-li osobě na základě závěti dědictví a chce-li své právo uplatnit, musí o závěti informovat zákonné dědice. Dědic ze závěti musí v takovém případě dědicům ze zákona předat ověřenou kopii závěti a ti musí její převzetí potvrdit. Po doručení závěti může dědic, který se domnívá, že by závěť měla být prohlášena za neplatnou, dědic, který chce uplatnit právo na povinný díl, nebo pozůstalý manžel, který se domáhá uplatnění pravidla minimální částky, závěť žalobou napadnout u soudu.

Děti nebo vnoučata se mohou svého dědického práva vzdát ve prospěch pozůstalého manžela. Nejedná se o odmítnutí dědictví jako takového, ale o pouhý odklad výkonu dědického práva. Těmto osobám pak náleží sekundární dědictví z pozůstalosti pozůstalého manžela – když pozůstalý manžel zemře, dědic svůj minimální podíl obdrží. Není-li tento dědic v době smrti pozůstalého manžela již naživu, náleží jeho podíl jeho dědicům.

Dědic nebo odkazovník se mohou svého dědického práva zříci přímo vůči zůstaviteli, tedy ještě za jeho života. Zřeknutí se dědictví má, není-li stanoveno jinak, právní účinky vůči dědicům dědice. Děti nebo vnoučata a jejich dědici mají vždy nárok na povinný díl.

Pokud dědic nebo odkazovník svůj nárok odvolá, popřípadě pokud nárok na dědictví neuplatní, správce daně jej vyzve, aby svá práva ve lhůtě šesti měsíců od takové výzvy uplatnil. Pokud dědic či odkazovník nárok neuplatní, nárok na dědictví zanikne. Dědictví lze odmítnout až do okamžiku rozdělení pozůstalosti.

6 Stručný popis postupu k vypořádání dědické věci podle vnitrostátního práva, včetně vypořádání majetku a jeho rozdělení (včetně informací o tom, zda byl postup k vypořádání dědické věci zahájen soudem, nebo zda jej zahájil jiný příslušný orgán bez návrhu).

Po smrti zůstavitele spravují pozůstalost zůstavitele společně osoby, jimž náleží dědictví, tedy pozůstalý manžel nebo druh, dědicové a univerzální odkazovníci. Tyto osoby odpovídají za pořizování soupisu pozůstalosti (*bouppteckning*) a jejího zaslání správci daně. Převyšují-li aktiva tvořící pozůstalost pasiva, je přebytek rozdělen v souladu se zákonem nebo dle ustanovení závěti. Pozůstalost se rozděluje prostřednictvím protokolu o rozdělení pozůstalosti (*arvskifte*), který sepíší dědicové a univerzální odkazovníci. Protokol o rozdělení pozůstalosti musí být pořizován v písemné formě a podepsán dědici. Nedohodnou-li se dědicové na rozdělení pozůstalosti, může být zvláštní pověřenec (*skiftesman*) pověřen nuceným rozdělením pozůstalosti. Pokud byl v závěti jmenován vykonavatel závěti (*testamentsexekutor*), je odpovědný za rozdělení pozůstalosti.

Měl-li zůstavitel manžela nebo druhu, zpravidla se provede vypořádání společného jmění. Společné jmění se vypořádá ještě před rozdělením pozůstalosti zůstavitele.

7 Jak a kdy se člověk stane dědicem nebo odkazovníkem?

Dědicem (*arvinge*) se osoba stává ze zákona. Aby se osoba stala dědicem, musí být v okamžik smrti zůstavitele naživu. Dědicem může být i dítě, které bylo počato před smrtí zůstavitele a narodilo se až po ní. Osoby, jimž náleží dědictví, se dělí do tří dědických tříd. Pro více informací viz otázku 4.

Odkazovníkem (*testamentstagare*) je osoba, vůči které byl v platné závěti učiněn odkaz. Není-li odkazovník v okamžik smrti zůstavitele naživu, nastupují na jeho místo jeho příbuzní, náleží-li jim dědictví po odkazovníkovi v souladu s pravidly zákonné dědické posloupnosti.

8 Jsou dědicové odpovědní za dluhy zůstavitele? Pokud ano, za jakých podmínek?

Ne, dědicové za dluhy zůstavitele neručí. Po smrti zůstavitele se jeho aktiva a závazky sloučí do pozůstalosti (*dödsbo*). Pozůstalost je právníkou osobou svého druhu a jako taková je způsobilá k právům a povinnostem. Převyšují-li závazky pozůstalosti její aktiva, je u pozůstalosti vyhlášen úpadek a není možné ji rozdělit.

9 Jaké dokumenty a/nebo informace se obvykle vyžadují pro účely registrace nemovitého majetku?

Kdokoliv nabyt vlastnícké právo k nemovitému majetku, musí zažádat o provedení zápisu (zápis titulu) do katastru nemovitostí (<http://www.lantmateriet.se/>), zpravidla ve lhůtě tří měsíců od nabytí nemovitosti. K žádosti o zápis vlastnictví je třeba přiložit doklad prokazující nabytí práva a další doklady, které jsou pro prokázání nabytí práva nezbytné. Například v případě nabytí nemovitosti koupí je třeba přiložit mimo jiné kupní smlouvu. Je-li nemovitost nabyta děděním, postačí v některých případech (je-li osoba oprávněná k dědictví pouze jedna) v zásadě jen soupis pozůstalosti, a to v originále nebo v ověřené kopii. V ostatních případech je třeba přiložit protokol o rozdělení pozůstalosti, a to v originále nebo v ověřené kopii. Někdy je třeba přiložit i jiné listiny, například souhlas nejvyššího opatrovníka v případě, že osobou oprávněnou k dědictví je nezletilá osoba nebo osoba nesvéprávná. V některých případech může osoba k žádosti o zápis vlastnictví namísto protokolu o rozdělení pozůstalosti předložit pravomocnou závěť.

Osoba, která podala žádost o zápis vlastnictví poslední, je považována za vlastníka nemovitosti.

9.1 Je jmenování správce pozůstalosti povinné nebo povinné na vyžádání? Pokud je povinné nebo povinné na vyžádání, jaké kroky je třeba podniknout?

Pokud o to některá z osob, jimž náleží dědictví, požádá, musí být jmenován úřední správce pozůstalosti. Odkazovník, tedy osoba, které byl prostřednictvím závěti odkázán konkrétní majetek, je rovněž oprávněn zažádat o jmenování úředního správce pozůstalosti. Správce pozůstalosti může být jmenován obecným místně příslušným soudem. Správce pozůstalosti musí mít pro výkon této funkce nezbytné znalosti.

Zůstavitel může ve své závěti stanovit, že pozůstalost namísto dědiců a univerzálních odkazovníků spravuje vykonavatel závěti.

9.2 Kdo je oprávněn vykonávat pořízení pro případ smrti zůstavitele a/nebo spravovat pozůstalost?

V první řadě jde o osoby, jimž náleží dědictví, tedy pozůstalý manžel nebo druh, dědicové a univerzální odkazovníci. V soupisu pozůstalosti musí být uvedeny osoby, jimž dědictví náleží. Byl-li jmenován úřední správce pozůstalosti nebo vykonavatel závěti, je oprávněn zastupovat pozůstalost na místo dědiců.

9.3 Jaké pravomoci má správce pozůstalosti?

Úkolem úředního správce pozůstalosti je analyzovat aktiva a závazky váznoucí na pozůstalosti a spravovat pozůstalost. Rovněž určí, kdo jsou dědicové a odkazovníci, aby bylo možné pozůstalost rozdělit v souladu se zákonnými pravidly nebo poslední vůlí zůstavitele. Správce pozůstalosti je tedy pověřen podepisováním listin k tomu potřebných. Pravomoc správce pozůstalosti je v určitých věcech omezena, např. k prodeji nemovitého majetku potřebuje písemný souhlas všech spoludědiců, a není-li možné jej získat, svolení příslušného okresního soudu.

10 Jaké dokumenty se běžně vydávají podle vnitrostátního práva v průběhu nebo na konci řízení o dědictví k prokázání statusu a práv oprávněných osob? Mají specifické důkazní účinky?

Obvykle jde o soupis pozůstalosti a protokol o rozdělení pozůstalosti.

Soupis pozůstalosti (*bouppteckning*): Po provedení inventarizace pozůstalosti, na které musí být přizváni všichni dědicové a odkazovníci, je třeba sestavit soupis pozůstalosti a zaslat jej správci daně. V soupisu pozůstalosti se mimo jiné uvádí, kdo jsou dědicové a odkazovníci a jaká aktiva a závazky na pozůstalosti váznou. Osoba, která má o pozůstalosti nejlepší přehled, tj. sestavovatel soupisu pozůstalosti, musí učinit čestné prohlášení, že informace uvedené v soupisu pozůstalosti jsou správné. Skutečnost, že do soupisu pozůstalosti bylo vše řádně zaznamenáno, musí osvědčit dvě osoby. K soupisu pozůstalosti musí být přiložena závěť a předběžný návrh na rozdělení pozůstalosti. Soupis pozůstalosti se eviduje u správce daně. Zaevidování soupisu pozůstalosti je významné z hlediska soukromého práva. Tento dokument, sám o sobě nebo ve spojení s protokolem o rozdělení pozůstalosti, slouží k prokázání vlastníckého práva, například pro účely výběru finančních prostředků z bankovních účtů zůstavitele, popřípadě je-li třeba provést zápis do katastru nemovitostí.

Protokol o rozdělení pozůstalosti (*arvsskifte*): Při rozdělení pozůstalosti je třeba sepsat protokol o rozdělení pozůstalosti. Protokol o rozdělení pozůstalosti musí být pořízen v písemné formě a podepsán dědici a odkazovníky. Protokol o rozdělení pozůstalosti má právní význam v oblasti soukromého práva a slouží k prokázání vlastnického práva.

Ve švédském právu platí zásada volného hodnocení důkazů, což znamená, že neexistují žádná zvláštní ustanovení, která by stanovovala důkazní sílu určitých listin.

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

V souvislosti s vystoupením Spojeného království z Evropské unie provádějí v současné době členské státy odpovědné za správu stránek obsahujících informace o vnitrostátních záležitostech aktualizaci obsahu. S ohledem na vystoupení Spojeného království z Evropské unie probíhá aktualizace těchto internetových stránek. Pokud zde najdete obsah, který zatím neodráží vystoupení Spojeného království z EU, není to záměr. Tato situace bude v dohledné době napravena.

Poslední aktualizace: 23/10/2015